

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Přínosy a problémy členství v zastřešující organizaci: Případová studie nevládní neziskové organizace Zelený kruh.

Autorka: Bc. Veronika Schneidrová

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Pospíšilová, PhD.

Autorka si v práci klade za cíl popsat přínosy a problémy fungování zastřešujících nevládních organizací v ČR z hlediska jejich členů. Vzhledem k nedostatku literatury na téma sdružování v oblasti nevládních organizací v ČR volí spíše explorační přístup a strategii případové studie a zaměřuje se na síť ekologických nevládních organizací, Zelený kruh. Po úvodu následuje přehled literatury a popis kontextu a pojmů, se kterými autorka dále pracuje. Přehled je dostačující, ale problém je, že autorka nedokáže dobře shrnout, provázat a kriticky komentovat údaje a názory z jednotlivých zdrojů. Tím pádem si nevybudovala jednotný a důkladný referenční rámec, na který by poté navazovaly další části práce.

Po výkladu metodiky práce následuje popis Zeleného kruhu – jeho vzniku, historie a současné podoby, včetně způsobu, jakým je Zelený kruh prezentován v médiích. Autorka si všímá, že Zelený kruh obvykle není prezentován jako zastřešující organizace, což může být důsledkem jisté obezřetnosti jak vedení Zeleného kruhu, tak jeho členů vůči sdružování, tzv. syndromu „Národní fronty“, který se objevil jako důležitý faktor i posléze v rozhovorech s představiteli členských organizací.

Na základě znalosti Zeleného kruhu a informací o jeho členských organizacích autorka v části 5 formuluje několik předběžných hypotéz, které jí pomohly strukturovat následné rozhovory s představiteli členských organizací. Z celkem 26 členů Zeleného kruhu si autorka vybrala pro rozhovor 9 organizací s vlastnostmi, u kterých předpokládala, že by mohly být relevantní vzhledem k výzkumné otázce o přínosech a problémech členství v zastřešující organizaci – konkrétně délku fungování v Zeleném kruhu a charakter činnosti členské organizace. Rozhovory měly jít více do hloubky, ale i jejich výsledná podoba přinesla relevantní informace.

V části 6 Veronika analyzovala přepisy rozhovorů, a to jednak podle jednotlivých položených otázek a poté podle důležitých témat, která se vyprofilovala „napříč“ otázkami. Ve výsledku bych sice uvítala důkladnější syntézu informací a názorů z jednotlivých rozhovorů, ale tento postup alespoň Veronice umožnil se v datech přehledně orientovat. Analýza kvalitativních rozhovorů je také poměrně náročná.

Autorka mezi přínosy střechy pro členy identifikuje možnost sdílení informací, větší vliv a možnost lobování, mezi náklady či problémy patří kromě členského příspěvku především časová náročnost a nároky na lidské kapacity. Autorka dále píše o tzv. „syndromu Národní fronty“, který jiní autoři označují za jeden ze zdrojů nedůvěry v zastřešující organizace. Zelenému kruhu přesto jeho členové důvěřují. Jak autorka v závěru píše, tato důvěra je založena na dlouhodobé zkušenosti se spolehlivým jednáním sítě a na řadě pojistek, jako jsou přesná pravidla, přesné vymezení pravomocí, transparentnost a důvěryhodné vedení. Toto jsou zjištění, která by mohla být východiskem pro další studium toho, jak se formuje důvěra v zastřešující organizace či síť.

Práce obsahuje v příloze osnovy otázek jednotlivých rozhovorů a údaje o členech Zeleného kruhu. Pozitivně hodnotím různorodost zdrojů o Zeleném kruhu v práci celkově – výzkumy, internet, rozhovory, materiály Zeleného kruhu a média.

Veronika pracovala na práci svědomitě, i když podle mne mohla být samostatnější. Projevila poměrně málo iniciativy řešit vznikající problémy sama a trochu „táhnout“ diplomovou práci kupředu. Možná to souviselo s faktem, že případová studie a s tím spojená specifická práce s kvalitativními daty nebyly Veronice známé a že jsem přecenila její schopnost se s nimi vypořádat. (Případová studie se vyvíjí teprve v průběhu, nikdy není možné na začátku vše nalinkovat; proto je poměrně těžká a klade nároky na průběžnou iniciativu a určitou samostatnost).

Při hodnocení beru v úvahu, že se autorka během práce musela potýkat s některými objektivními problémy. Zadání diplomové práce se pojilo s výzkumem „Oborové zastřešující organizace“, který v té době teprve začínal a týkal se velmi neprozkoumané oblasti a tudíž nebylo úplně zřejmé, která témata budou nosná. To považuji za chybu z mé strany. V říjnu 2005 jsme také musely změnit zadání, protože anketa mezi členy Zeleného kruhu v rámci výzkumu NROS měla minimální návratnost. Tzn. za běhu se měnila metoda výzkumu a částečně zadání, což je vždy komplikace.

Celkově hodnotím práci jako velmi dobrou a navrhuji 10 bodů.

Tereza Pospíšilová

19. srpna 2006